

'Honoris causa' a l'exili català

La Universitat de Lleida ha investit doctors 'honoris causa' tots els catalans que van haver d'exiliar-se després de la Guerra Civil perquè eren fidels als seus ideals republicans. La Universitat salda, d'aquesta manera, un deute històric amb les persones que des d'altres països van lluitar per mantenir vives la llengua i la cultura catalanes.

La Universitat de Lleida (UdL) va concedir l'11 de novembre la primera distinció d'aquest tipus que s'atorga a un col·lectiu anònim. El rector, Jaume Porta, va indicar que amb aquest acte, que va ser multitudinari i molt emotiu, s'ha volgut homenatjar les persones "per reparar un cert desencant que tenim per haver-los menystingut durant la transició. [...] No podem ni hem d'oblidar la història, els sacrificis i les fites personals o col·lectives portades a terme pels exiliats amb tenacitat per ajudar en el progrés de Catalunya". A més a més, el rector va assenyalar que l'exili "va significar un desastre cultural per a Catalunya" i va destacar convençut que "els exiliats han estat i són portaveus de la cultura catalana arreu".

El conseller de Governació, Josep Maria Pelegrí, que va presidir l'entrega juntament amb el cap del Govern d'Andorra, Marc Forné, va recordar que l'acte de la UdL s'emmarcava en una setmana d'homenatge als exiliats organitzada per la Generalitat amb l'objectiu "de fer present una història que ha passat anys a la penombra i de saldar un deute històric". Pelegrí va destacar que els catalans a l'exili van aconseguir "mantenir vives la llengua i la cultura i recuperar les institucions catalanes" durant la llarga nit franquista.

La Universitat va entregar diplomes als representants d'una quinzena d'entitats catalanes a l'exili —a Mèxic, Argentina, Colòmbia, Bèlgica, Suïssa i França—, que simbolitzaven tots els catalans que van abandonar la seva terra per raons polítiques. També van rebre

diplomes diversos exiliats que van assistir a l'acte.

Josep Maria Murià, president del col·legi de Jalisco (Mèxic), va dir en nom dels exiliats que amb aquest *honoris causa* "queda restablerta la legitimitat de tot el que van fer homes i dones de Catalunya repartits pel món". Per la seva part, Tessa Calders, filla de l'escriptor Pere Calders, va recordar que "els catalans que fugien del franquisme van ser objecte de vexacions de tot tipus, i els que van arribar a països que els acolliren, ho van fer desposseïts de tot i amb l'ànima trencada". També va explicar que "escriure en català a l'exili, a més d'una obligació moral, era un privilegi perquè a Catalunya el català va ser perseguit i les publicacions en aquesta llengua es van prohibir".

A diverses persones que van rebre el diploma, se'ls va trencar la veu en el moment de pronunciar els agraïments. Van recordar l'enyorança que comporta viure lluny de casa i van explicar la seva lluita per mantenir la cultura catalana. Emocionats crits de "Visca Catalunya!" van ser llargament aplaudits pels exiliats assistents, alguns dels quals no van poder reprimir les llàgrimes. Entre el públic també hi havia Elvira Godàs, filla de Frederic Godàs, director del Liceu Escolar, institució educativa de Lleida que va ser bombardejada per la Legió Còndor durant la Guerra Civil. Aquesta tragèdia va causar tres-cents morts, entre les quals les de seixanta nens, el 2 de novembre del 1937. La UdL està buscant finançament per adquirir l'obra *Lleida*, en la qual l'escultor Apel·les Fenosa recorda aquest terrible

L'acte d'homenatge organitzat per la Universitat de Lleida als exiliats política va estar carregat d'emoció. Molts dels protagonistes no van poder evitar les llàgrimes durant el seu parlament.

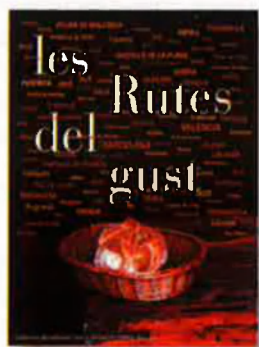
bombardeig, conegut com el "Gernika de Lleida", perquè totes les víctimes van ser civils.

Fossa comuna als Pirineus. Quasi al mateix temps que la Universitat de Lleida celebrava l'homenatge als exiliats es va saber que Magí Sempau Sala, veí del municipi pirinenc d'Isavarre,

ha descobert una fossa comuna a Sorpe (Pallars Sobirà), que conté les restes d'almenys vuit persones que van ser afusellades durant la Guerra Civil per les tropes franquistes. Ell mateix va ser empresonat quan tenia disset anys per les tropes franquistes a la capella del Roser d'Isavarre, juntament amb altres republicans que van ser afusellats.

Seixanta-quatre anys després ha decidit trencar el silenci i ha tornat al Prat del Fuster per revelar el lloc exacte en què van ser enterrats els seus companys. A mesura que es fa memòria, i justícia, es van tancant les ferides de la Guerra Civil que encara són obertes.

Anna Sáez

Les cobertes de 'les Rutes del gust'

Els lectors d'EL TEMPS interessats a tenir les cobertes per a enquadrar els fascicles de 'les Rutes del gust' poden demanar-les, sense cap càrrec, d'alguna d'aquestes maneres:

- Telefonant al 902 131 025
- Enviant aquest anunci, per correu, amb les dades postals a: Av. del Baró de Càrcer, 40. 13a. 46001 VALENCIA
- Enviant-lo per fax amb les dades postals al 963 534 569
- Enviant un missatge electrònic, amb les dades postals, a eltemps@eltemps.com